

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Witelona w Legnicy Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych								
Kierunek studiów:			Filologia					
specjalność:			filologia angielska					
Poziom kształcenia:			studia pierwszego stopnia					
Profil kształcenia:			ogólnoakademicki					
Forma studiów:			studia stacjonarne					
Nazwa modułu kształcenia			Komunikacja międzykulturowa					
Kod modułu kształcenia			MK_FASW01					
Rodzaj modułu kształcenia			Moduł związany z tranlatoryką – do wyboru					
Rok studiów	Semestr	Liczba punktów ECTS	Formy prowadzenia zajęć i liczba godzin w planie studiów					
			Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Seminarium	Projekt	Inne
2	4	3		30				

Cele kształcenia:

Cel1:Przekazanie studentom podstawowej wiedzy na temat specyfiki procesu komunikacji międzykulturowej. Uświadomienie znaczenia dialogu międzykulturowego.

Cel2:Przedstawienie studentom aktualnego stanu badań nad komunikacją międzykulturową, omówienie najważniejszych teorii, zwrócenie uwagi na interdyscyplinarność prac badawczych.

Cel3:Rozwijanie umiejętności ułatwiających komunikowanie w wielokulturowym świecie, a w szczególności przygotowanie do zajęć praktycznych i seminarium w dziedzinie przekładu.

Wymagania wstępne: Student wybrał PNJA jako główny moduł językowy oraz posiada wiedzę i umiejętności z zakresu semestrów I-III.

Efekty kształcenia:

EK1:K_W01-student ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu językoznawstwa i literaturoznawstwa w relacji do innych dyscyplin oraz o ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej.

EK2:K_W02-student zna podstawową terminologię używaną w językoznawstwie, literaturoznawstwie i dyscyplinach pokrewnych.

EK3:K_W03-student ma uporządkowaną wiedzę ogólną: o języku komunikacji.

EK4:K_W14-student ma wiedzę szczegółową w zakresie wybranych zagadnień z dziedziny językoznawstwa lub literaturoznawstwa obejmującą podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwych dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych.

EK5:K_U03-student rozpoznaje charakterystyczne dla wybranego obszaru językowego wytwory kultury i określa ich znaczenie.

EK6:K_U05-student wykorzystuje pojęcia i metody współczesnego językoznawstwa do opisu zjawisk językowych.

Treści programowe:

Ćwiczenia		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin na studiach
C1-C15	Kultura jako komunikacja: „Kultura jest komunikacją” E. Hall, proces komunikowania i jego znaczenie, rodzaje komunikacji, kompetencja komunikacyjna, styl komunikacji, kompetencja interkulturowa. Komunikacja międzykulturowa jako nauka: pojęcie komunikacji międzykulturowej, interdyscyplinarność, miejsce komunikacji międzykulturowej w systemie nauk, cele i znaczenie. Typy kultur narodowych a komunikacja międzykulturowa: typy kultur - G. Hofstede, E. Hall, A. Trompenaars i Ch. Hampden-Turner, H. Triandis, indywidualizm - kolektywizm, dystans władzy, unikanie niepewności,	30

	męskość – kobiecość kultury niskiego i wysokiego kontekstu. Język (dyskurs) w komunikacji międzykulturowej: pojęcie dyskursu – M. Foucault, dialogowość - M. Bachtin, hipoteza Sapira -Whorfa, granice języka jako granice mojego świata wg L. Wittgensteina, polilog - J. Kristeva, pomiędzy kulturami - pomiędzy dyskursami. Komunikacja werbalna i niewerbalna: pismo - mowa, dyskurs cielesny i „teksty cielesne” w różnych kulturach, emblematy ilustratory, wskaźniki emocji, regulatory konwersacyjne, adaptory. Czas i przestrzeń w komunikacji międzykulturowej: „ukryte wymiary”, proksemika i chronemika w komunikacji międzykulturowej, czas formalny i nieformalny, dyskurs miejski w wybranych kulturach. Bariery komunikacyjne: szok kulturowy wg K. Oberg, stereotyp, uprzedzenia, etnocentryzm, różnice kulturowe dystans kulturowy. Etnocentryzm – relatywizm kulturowy: europocentryzm, wykluczenie z komunikacji, pojęcie relatywizmu kulturowego perspektywa postkolonialna, doświadczenie podróży dawniej i dziś, tubylec a konkwistador antropolog, myśliciel – Cortez, Malinowski, Montaigne. Etnocentryzm – relatywizm kulturowy: europocentryzm, wykluczenie z komunikacji, pojęcie relatywizmu kulturowego perspektywa postkolonialna, doświadczenie podróży dawniej i dziś, tubylec a konkwistador antropolog, myśliciel – Cortez, Malinowski, Montaigne. Rytuały – symbole – bohaterowie w komunikacji międzykulturowej. Dwukulturowość – wielokulturowość – transkulturowość: dyfuzja kulturowa, akulturacja, zderzenie kultur, tożsamość narodowa, tożsamość kulturowa tożsamość narracyjna. Dialog międzykulturowy: spotkanie z Innym – E. Lévinas, G. Böhme, J. Tischner, M. Buber, R. Kapuściński perspektywa filozoficzna, dialog jako możliwość. Pamięć i zapomnienie w komunikacji międzykulturowej: pamięć zbiorowa, zapomnienie jako kategoria komunikacyjna, „trudne tematy historyczne” w komunikowaniu międzykulturowym Komunikacja międzykulturowa w czasach globalizacji: komunikacja w „globalnej wiosce”, „trzecia faza globalizacji”, „poza komunikacją międzykulturową” - ograniczenia i możliwości. Sztuka jako dialog międzykulturowy: perspektywa estetyki współczesnej, estetyka transkulturowa, interpretacja dzieł plastycznych.	
	Razem	30

Metody oceniania studenta (sprawdzania osiągnięcia efektów kształcenia-wyciąg z wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia):

wymagania co do zaliczeń i egzaminów są następujące:

- egzamin lub zaliczenie może odbywać się zarówno w formie pisemnej jak i ustnej, forma winna być dostosowana do specyfiki przedmiotu;
- praca pisemna winna być udostępniona studentowi na jego życzenie (egzaminator musi ją przechowywać przez okres jednego roku);

dla uzyskania pozytywnej oceny student winien:

- przynajmniej dostatecznie poznać i zrozumieć całą wiedzę zawartą w literaturze podstawowej lub w innej formie dostępnej w wyniku aktywnych form zajęć;
- przynajmniej dostatecznie opanować wszelkie umiejętności przewidziane programem przedmiotu, ćwiczone na zajęciach;
- wykazać przynajmniej dostateczną umiejętność obserwowania i analizowania otaczających zjawisk, zwłaszcza tych, z którymi jako absolwent będzie miał styczność w praktycznej działalności;
- sprostać wymaganiom przewidzianym dla uzyskania zaliczenia z ćwiczeń przed egzaminem.

Pulę punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy lub umiejętności winien określić i przedstawić studentom prowadzący zajęcia. Pytania mogą mieć różne wagi, w zależności od stopnia ich trudności i złożoności. Student uzyskuje ocenę za wykazanie odpowiedniego stopnia wiedzy (umiejętności), i tak: 50-60% pkt-3,0, 60-70% pkt-3,5, 70-80% pkt-4,0, 80-90% pkt- 4,5, powyżej 90% pkt –5,0.

Metody kształcenia (narzędzia dydaktyczne):

MK1: praca w grupie, praca indywidualna, dyskusja, wykład konwersatoryjny

Metody oceniania studenta (sprawdzania osiągnięcia efektów kształcenia):**Ocena podsumowująca:**

OP1: kolokwium zaliczeniowe

Całkowity nakład pracy studenta:

Forma aktywności	Średnia liczba godzin lekcyjnych
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim , w tym: udział w zajęciach 30 godzin, konsultacje 5 godziny, weryfikacja efektów 3 godziny	38
Praca własna studenta , w tym: wykonanie pracy pisemnej, przygotowanie się do weryfikacji efektów	38
Razem	76
Liczba punktów ECTS dla modułu kształcenia , w tym:	3
liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	1,5
liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach pracy własnej	1,5

Tabela odniesień dla modułu kształcenia:

Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu do efektów kierunkowych	Cele kształcenia	Treści programowe	Metody kształcenia	Metody oceniania studenta
EK1 EK2 EK3 EK4	K_W01 K_W02 K_W03 K_W14	Cel1-Cel3	C1 – C15	MK1	OP1
EK5 EK6	K_U02 K_U05	Cel1-Cel3	C1 – C15	MK1	OP1

Literatura podstawowa:

- Hall E., *Bezgłębny język*, przeł. R. Zimand i A. Skarbińska, Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1987, s. 105-112.
- Hall E., *Poza kulturą*, przeł. E. Goździk, Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1984, s. 146-159.
- Hall E., *Ukryty wymiar*, przeł. T. Hołówka, Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1976, s. 149- 186.
- Hofstede G., *Kultury i organizacje: zaprogramowanie umysłu*, przeł. M. Durska, Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne 2000.
- Leathers D., *Komunikacja niewerbalna. Zasady i zastosowania*, przeł. M. Trzcńska Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2009, s. 381- 408.
- Hampden-Turner Ch., Trompenaars A., *Siedem kultur kapitalizmu. USA, Japonia, Niemcy Francja, Wielka Brytania, Szwecja, Holandia*, przeł. D. Gostyńska, Warszawa: Dom Wydawniczy ABC, 1998, s. 11-26.

Literatura uzupełniająca:

- Boski P., Hurme H., R. van de Vijver F. J., Mikulska J., *Skrypty kulturowe zachowań w rolach płciowych: Jak interakcje Polaków i Polek odbierane są w kraju i za granicą?*, [w:] P. Boski, J. Mikulska (red.), *Męskość – Kobiecość w perspektywie indywidualnej i kulturowej*, Warszawa: Wydawnictwo Instytutu Psychologii PAN, 1999, s. 112-142.
- Greenblat S., *Pośrednik*, przeł. K. Karpinowicz, M. Łukowska, [w:] *Poetyka kulturowa. Pisma wybrane*, K. Kujawińska-Courtney (red.), Kraków: UNIVERSITAS, 2006, s. 195-255.
- Deka S., *O metodzie wyodrębnienia skryptów kulturowych i kilku skryptach niemieckich i polskich*, [w:] *Perspektywy badań nad tekstem, dyskursem i komunikacją*, Kamińska-Szmaj I., Piekot T., Zaśko-Zielińska M. (red.), Kraków: Krakowskie Towarzystwo „Terium”, s. 164-180.

4. Dębicki M., *Stereotyp i jego poznawcza wielowymiarowość w kontekście komunikacji między kulturami narodowymi*, [w:] *Komunikacja międzykulturowa, wewnątrz-kulturowa, społeczna. Szkice socjologiczne*, J. Żurek (red.), Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2009, s. 13-35.
5. Doliński W., *Przestrzeń miejska jako determinanta dyskursu i komunikacji międzykulturowej*, [w:] *Komunikacja międzykulturowa, wewnątrz-kulturowa ...*, dz. cyt., s. 35-53.
6. Kamińska J., *Swoi i obcy. Kulturowe dystanse i uprzedzenia w kontekście procesów globalizacyjnych*, [w:] *Wielokulturowość-międzykulturowość-transkulturowość*, Barska A., Korzeniowski M. (red.), Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2007, s. 143-153.
7. Kapuściński R., *Spotkanie z Innym jako wyzwanie XXI wieku: wykład wygłoszony 1 października 2004 z okazji przyznania tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu października 2004 z okazji przyznania tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego*, Kraków: UNIVERSITAS 2004.
8. Mikułowski-Pomorski J., *Jak narody porozumiewają się ze sobą w komunikacji międzykulturowej*, Kraków: UNIVERSITAS 2006.
9. Moskalewicz M., „Murzynek Bambo – czarny wesół”. *Próba postkolonialnej interpretacji tekstu*. „Teksty Drugie” 1/2 2005.
10. Zaporowski A., *Antropologia kognitywna: powiedz cokolwiek, a powiem Ci, kim jesteś*, [w:] *Antropologiczne wizje kultury*, Olszewska- Dyoniziak B. (red.), Ustroń: Wydawnictwo Studeu, s. 197-208.
11. Zaporowski A., *Konstrukcja strategii: między kulturą a komunikacją*, [w:] tenże, *Czy komunikacja kulturowa jest możliwa? Strategia kulturoznawcza*, Poznań: Wydawnictwo Naukowe, 2006. s. 11-29.
12. Szczepaniak- Kozak A., *Zastosowanie metody wolnych skojarzeń w badaniach różnic kulturowych*, [w:] *Komunikacja międzykulturowa: perspektywy badań interdyscyplinarnych*, W. Chłopicki (red.), Kraków: Krakowskie Towarzystwo „Tertium”, 2007, s. 49-59.

Zalecane fakultatywne komponenty modułu:

(brak zaleceń)

Język wykładowy: polski

Praktyki zawodowe w ramach modułu:

(nie dotyczy)

Autor programu modułu kształcenia: dr Anna Kowalska

Kadra akademicka:

Koordynator modułu: według uzgodnień dziekana

Osoby prowadzące moduł: według zlecenia zajęć

Legnica, dnia 26.08.2013 rok

Podpis dziekana wydziału: